

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี” โดยมีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยาคม จังหวัดปทุมธานี ที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศ ระดับชั้นเรียน ระดับผลการเรียน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างของความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้น ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น ผลการเรียนรู้เฉลี่ย
ของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระดับการศึกษาของ
ผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง (n = ๒๘๖)

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรต้น	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๙๘	๓๔.๓
หญิง	๑๘๘	๖๕.๗
๒. ปัจจุบันกำลังเรียนอยู่ชั้น		
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๒๙	๔๕.๑
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๕๗	๕๔.๙
๓. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔		
คะแนนเฉลี่ยไม่เกิน ๒.๐๐	๓๖	๑๒.๖
คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง ๒.๐๑ - ๒.๙๙	๑๔๕	๕๐.๗
คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง ๓.๐๐ ขึ้นไป	๑๐๕	๓๖.๗
๔. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน		
ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท	๓๙	๑๓.๖
๗,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕๙	๕๕.๖
สูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๘๘	๓๐.๘
๕. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง		
ระดับประถมศึกษา	๒๕	๘.๗
ระดับมัธยมศึกษา	๑๗๐	๕๙.๔
ระดับอาชีวศึกษา	๓๗	๑๒.๙
ระดับอุดมศึกษา	๕๔	๑๘.๙
๖. อาชีพของผู้ปกครอง		
รับราชการ	๑๓๕	๔๗.๒
นักธุรกิจ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๖๙	๒๔.๑
ลูกจ้าง หรือพนักงานของรัฐ	๑๔	๔.๙
ค้าขาย	๒๘	๙.๘
เกษตรกร	๒	๐.๗
รับจ้าง	๓๘	๑๓.๓

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน ๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๓ และเพศหญิงจำนวน ๑๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๗ เมื่อแยกตามระดับชั้นเรียนพบว่า นักเรียนเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน ๑๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑ นักเรียนเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน ๑๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๙ เมื่อแยกตามผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่เกิน ๒.๐๐ จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖ คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง ๒.๐๑ - ๒.๙๙ จำนวน ๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗ คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง ๓.๐๐ ขึ้นไป จำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๗ เมื่อแยกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน พบว่า นักเรียนมีระดับรายได้ของครอบครัวต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖ ระดับ ๗,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๖ และระดับสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘ เมื่อแยกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๗ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๑๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔ ระดับอาชีวศึกษา จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙ และระดับอุดมศึกษา จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙ เมื่อแยกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ จำนวน ๑๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๒ อาชีพนักธุรกิจ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑ อาชีพลูกจ้าง หรือพนักงานของรัฐ จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๙ อาชีพค้าขาย จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๘ อาชีพเกษตรกร จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๗ และอาชีพรับจ้าง จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี

การวิเคราะห์ระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมและจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครองรายละเอียดดังนี้

๑. โดยภาพรวม

ผลการวิเคราะห์ระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม ($n = ๒๘๖$)

ความเชื่อเรื่องกรรม	ความเชื่อเรื่องกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านกัมมัสสัทธิ	๓.๔๗	.๕๖	ปานกลาง
๒. ด้านวิปากัสสัทธิ	๓.๓๒	.๖๗	ปานกลาง
๓. ด้านกัมมัสสัทธิ	๓.๓๔	.๕๕	ปานกลาง
๔. ด้านตถาคตโพธิสัทธิ	๓.๒๙	.๕๓	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	๓.๓๗	.๕๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า นักเรียนมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า นักเรียนมีระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ด้านกัมมัสสัทธิ ด้านวิปากัสสัทธิ ด้านกัมมัสสัทธิ และด้านตถาคตโพธิสัทธิ อยู่ในระดับปานกลาง

๒. เพศ

ผลการวิเคราะห์ระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๓

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ (n = ๒๘๖)

ความเชื่อเรื่องกรรม	เพศชาย (n = ๙๘)			เพศหญิง (n = ๑๘๘)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านกัมมัสัทธิ	๓.๓๖	.๖๑	ปานกลาง	๓.๕๓	.๕๓	มาก
๒. ด้านวิปากัสัทธิ	๓.๒๖	.๙๒	ปานกลาง	๓.๓๖	.๕๐	ปานกลาง
๓. ด้านกัมมัสสกาตัสัทธิ	๓.๒๒	.๕๙	ปานกลาง	๓.๔๘	.๕๐	ปานกลาง
๔. ด้านตถาคตโพธิัสัทธิ	๓.๑๗	.๖๐	ปานกลาง	๓.๓๖	.๔๙	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	๓.๒๕	.๕๒	ปานกลาง	๓.๔๓	.๔๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลางทั้งคู่ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ในด้านกัมมัสัทธินักเรียนชายมีความเข้าใจปานกลางส่วนนักเรียนหญิงมีความเข้าใจในระดับมาก ส่วนด้านวิปากัสัทธิ ด้านกัมมัสสกาตัสัทธิ และด้านตถาคตโพธิัสัทธิ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

๓. ระดับชั้น

ผลการวิเคราะห์ระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกระดับชั้น รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๔

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับชั้น (n = ๒๘๖)

ความเชื่อเรื่องกรรม	มัธยมศึกษาตอนต้น (n = ๑๒๙)			มัธยมศึกษาตอนปลาย (n = ๑๕๗)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านกัมมัสัทธิ	๓.๒๒	.๕๙	ปานกลาง	๓.๖๗	.๔๖	มาก
๒. ด้านวิปากัสัทธิ	๓.๑๓	.๖๐	ปานกลาง	๓.๔๘	.๖๙	ปานกลาง
๓. ด้านกัมมัสสกาตัสัทธิ	๓.๒๑	.๖๑	ปานกลาง	๓.๕๔	.๔๔	ปานกลาง
๔. ด้านตถาคตโพธิัสัทธิ	๓.๒๒	.๖๒	ปานกลาง	๓.๓๕	.๔๔	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	๓.๒๐	.๕๕	ปานกลาง	๓.๕๑	.๓๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ในด้านกัมมัสัทธิ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับมาก ส่วนด้านวิปากัสัทธิ ด้านกัมมัสสกาตัสัทธิ และด้านตถาคตโพธิัสัทธิ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางทั้งคู่

๔. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔

ผลการวิเคราะห์ระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๕

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ (n = ๒๘๖)

ความเชื่อเรื่องกรรม	ไม่เกิน ๒.๐๐ (n = ๓๖)			๒.๐๑ - ๒.๙๙ (n = ๑๔๕)			๓.๐๐ ขึ้นไป (n = ๑๐๕)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านกัมมัสัทธิ	๓.๓๘	.๖๐	ปานกลาง	๓.๕๔	.๕๖	มาก	๓.๔๑	.๕๔	ปานกลาง
๒. ด้านวิปากัสัทธิ	๓.๒๓	.๖๔	ปานกลาง	๓.๔๐	.๗๘	ปานกลาง	๓.๒๖	.๕๑	ปานกลาง
๓. ด้านกัมมัสสกตาสัทธิ	๓.๒๒	.๕๑	ปานกลาง	๓.๔๕	.๕๗	ปานกลาง	๓.๓๗	.๕๒	ปานกลาง
๔. ด้านตถาคตโพธิัสัทธิ	๓.๒๑	.๕๗	ปานกลาง	๓.๒๙	.๕๓	ปานกลาง	๓.๓๔	.๕๓	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	๓.๒๖	.๕๔	ปานกลาง	๓.๔๒	.๕๙	ปานกลาง	๓.๓๔	.๕๖	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยไม่เกิน ๒.๐๐, ๒.๐๑ - ๒.๙๙ และ ๓.๐๐ ขึ้นไปมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ในด้านกัมมัสัธยานักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยไม่เกิน ๒.๐๐ และ ๓.๐๐ ขึ้นไปมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ย ๒.๐๑ - ๒.๙๙ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับมาก ส่วนด้านวิปากัสัทธิ ด้านกัมมัสสกตาสัทธิ และด้านตถาคตโพธิัสัธยานักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ย ไม่เกิน ๒.๐๐, ๒.๐๑ - ๒.๙๙ และ ๓.๐๐ มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

๕. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ผลการวิเคราะห์ระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๖

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน (n = ๒๘๖)

ความเชื่อเรื่องกรรม	ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท (n = ๓๙)			๗,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท (n = ๑๕๙)			สูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท (n = ๘๘)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านกัมมัสสัทธิ	๓.๖๔	.๔๔	มาก	๓.๕๖	.๕๑	มาก	๓.๒๔	.๖๔	ปานกลาง
๒. ด้านวิปากัสสัทธิ	๓.๒๘	.๓๓	ปานกลาง	๓.๔๕	.๗๓	ปานกลาง	๓.๑๒	.๖๓	ปานกลาง
๓. ด้านกัมมัสสัทธิ	๓.๔๔	.๓๕	ปานกลาง	๓.๔๗	.๕๐	ปานกลาง	๓.๒๒	.๖๕	ปานกลาง
๔. ด้านตถาคตโพธิสัทธิ	๓.๕๑	.๓๕	มาก	๓.๒๙	.๔๙	ปานกลาง	๓.๒๒	.๖๕	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	๓.๔๗	.๒๕	ปานกลาง	๓.๔๔	.๔๑	ปานกลาง	๓.๒๐	.๕๙	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท ๗,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท และสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ในด้านกัมมัสสัทธินักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท และ ๗,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับมาก ส่วนนักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทอยู่ในระดับปานกลาง ด้านวิปากัสสัทธิ ด้านกัมมัสสัทธิ นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท ๗,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท และสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านตถาคตโพธิสัทธินักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับมาก ส่วนนักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ๗,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท และสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทอยู่ในระดับปานกลาง

๖. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๘

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง (n = ๒๘๖)

ความเชื่อเรื่องกรรม	ระดับประถมศึกษา (n = ๓๙)			ระดับมัธยมศึกษา (n = ๑๕๙)			ระดับอาชีวศึกษา (n = ๘๘)			ระดับอุดมศึกษา (n = ๘๘)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านกัมมัสัทธิ	๓.๔๔	.๔๒	ปานกลาง	๓.๖๐	.๔๙	มาก	๓.๑๓	.๕๗	ปานกลาง	๓.๓๐	.๗๐	ปานกลาง
๒. ด้านวิปากัสัทธิ	๓.๑๘	.๓๐	ปานกลาง	๓.๓๕	.๕๐	ปานกลาง	๓.๐๘	.๕๘	ปานกลาง	๓.๔๖	๑.๑๔	ปานกลาง
๓. ด้านกัมมัสสกาตัสัทธิ	๓.๒๔	.๓๕	ปานกลาง	๓.๔๗	.๕๑	ปานกลาง	๓.๒๐	.๕๗	ปานกลาง	๓.๓๓	.๖๘	ปานกลาง
๔. ด้านตถาคตโพธิัสัทธิ	๓.๓๔	.๓๘	ปานกลาง	๓.๓๒	.๔๘	ปานกลาง	๓.๑๗	.๕๕	ปานกลาง	๓.๒๘	.๗๑	ปานกลาง
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	๓.๓๐	.๒๗	ปานกลาง	๓.๔๔	.๔๒	ปานกลาง	๓.๑๕	.๕๑	ปานกลาง	๓.๓๔	.๖๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ในด้านกัมมัสัทธินักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา

อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทอยู่ในระดับมาก ด้านวิปាកัสฐา ด้านกัมมัสสกตาสัฐา ด้านตถาคตโพธิสัฐานักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

๗. อาชีพของผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๙

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง (n = ๒๘๖)

ความเชื่อเรื่องกรรม	รับราชการ (n = ๑๓๕)			นักธุรกิจ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ (n = ๖๙)			ลูกจ้าง / พนักงานของรัฐ (n = ๑๔)			ค้าขาย (n = ๒๘)			เกษตรกร (n = ๒)			รับจ้าง (n = ๓๘)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ด้านกัมมัสฐา	๓.๖๓	.๕๐	มาก	๓.๕๒	.๕๘	มาก	๒.๘๘	.๖๖	น้อย	๓.๒๓	.๕๑	ปานกลาง	๓.๖๐	.๒๘	มาก	๓.๑๙	.๔๘	ปานกลาง
๒. ด้านวิปាកัสฐา	๓.๓๑	.๕๐	ปานกลาง	๓.๕๖	.๙๗	มาก	๓.๑๒	.๗๓	ปานกลาง	๓.๑๘	.๕๘	ปานกลาง	๓.๗๕	.๐๗	มาก	๓.๑๑	.๕๐	ปานกลาง
๓. ด้านกัมมัสสกตาสัฐา	๓.๔๖	.๕๑	ปานกลาง	๓.๔๙	.๕๕	ปานกลาง	๓.๐๗	.๕๐	ปานกลาง	๓.๒๐	.๖๔	ปานกลาง	๓.๔๐	.๕๖	ปานกลาง	๓.๒๑	.๕๔	ปานกลาง
๔. ด้านตถาคตโพธิ	๓.๓๙	.๔๘	ปาน	๓.๒๗	.๕๕	ปาน	๓.๐๗	.๔๙	ปาน	๓.๑๕	.๖๗	ปาน	๓.๖๕	.๔๙	มาก	๓.๑๗	.๕๔	ปาน

ความเชื่อเรื่องกรรม	รับราชการ (n = ๑๓๕)			นักธุรกิจ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ (n = ๖๙)			ลูกจ้าง / พนักงานของรัฐ (n = ๑๔)			ค้าขาย (n = ๒๘)			เกษตรกร (n = ๒)			รับจ้าง (n = ๓๘)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
สัทธิ			กลาง			กลาง			กลาง			กลาง						กลาง
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	๓.๔๕	.๔๒	ปาน กลาง	๓.๔๖	.๔๗	ปาน กลาง	๓.๐๔	.๕๕	ปาน กลาง	๓.๑๙	.๕๖	ปาน กลาง	๓.๖๐	.๒๑	มาก	๓.๑๗	.๔๖	ปาน กลาง

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ นักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ในด้านกัมมสัถยานักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ นักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และเกษตรกร มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับมาก นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับน้อย ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย และรับจ้าง มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับปานกลาง ด้านวิปากสัถยานักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพนักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และเกษตรกรมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับมาก ด้านกัมมัสสกตาสัถยานักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ นักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย เกษตรกร และรับจ้าง มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับปานกลาง ด้านตถาคตโพธิสัถยานักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ นักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในระดับมาก

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความเชื่อเรื่องกรรมใน
พระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัด
ปทุมธานี

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของ
นักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตาม เพศ
ระดับชั้น ผลการเรียนรู้ของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระดับ
การศึกษาของผู้ปกครอง และอาชีพของผู้ปกครอง

๑. เพศ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของ
นักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ
รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๙

ตารางที่ ๔.๙ เปรียบเทียบความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยม
โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ

ความเชื่อเรื่องกรรม	เพศชาย (n = ๙๘)		เพศหญิง (n = ๑๘๘)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
๑. ด้านกัมมัสัทธิ	๓.๓๖	.๖๑	๓.๕๓	.๕๓	-๒.๓๖*
๒. ด้านวิปากัสัทธิ	๓.๒๖	.๙๒	๓.๓๖	.๕๐	-.๙๒
๓. ด้านกัมมัสสกาสัทธิ	๓.๒๒	.๕๙	๓.๔๘	.๕๐	-๓.๙๕**
๔. ด้านตถาคตโพธิสัทธิ	๓.๑๗	.๖๐	๓.๓๖	.๔๙	-๒.๗๔**
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	๓.๒๕	.๕๒	๓.๔๓	.๔๓	-๓.๐๑**

*p < .๐๕ **p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความเชื่อเรื่องกรรมใน
พระพุทธศาสนาเถรวาท ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนชายและ
นักเรียนหญิงมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.๐๕ ในด้านกัมมัสัทธิ ส่วนด้านวิปากัสัทธินักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความเข้าใจไม่แตกต่างกัน
สำหรับในด้านกัมมัสสกาสัทธิ และด้านตถาคตโพธิสัทธิ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความ
เข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนชายมีความเชื่อเรื่องกรรมใน
พระพุทธศาสนาเถรวาทน้อยกว่านักเรียนหญิง ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน

๒. ระดับชั้น

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับชั้น รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑๐

ตารางที่ ๔.๑๐ เปรียบเทียบความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับชั้น

ความเชื่อเรื่องกรรม	มัธยมศึกษาตอนต้น (n = ๑๒๙)		มัธยมศึกษาตอนปลาย (n = ๑๕๗)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
๑. ด้านกัมมัสัทธิ	๓.๒๒	.๕๙	๓.๖๗	.๔๖	-๗.๒๐**
๒. ด้านวิปากัสัทธิ	๓.๑๓	.๖๐	๓.๔๘	.๖๙	-๔.๕๕**
๓. ด้านกัมมัสสกาตัสัทธิ	๓.๒๑	.๖๑	๓.๕๔	.๔๔	-๕.๑๗**
๔. ด้านตถาคตโพธิัสัทธิ	๓.๒๒	.๖๒	๓.๓๕	.๔๔	-๒.๐๕*
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	๓.๒๐	.๕๕	๓.๕๑	.๓๔	-๕.๘๗**

*p < .๐๕ **p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเชื่อเรื่องกรรมแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ในด้านกัมมัสัทธิ ด้านวิปากัสัทธิและด้านกัมมัสสกาตัสัทธิ สำหรับในด้านตถาคตโพธิัสัทธิ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทน้อยกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน

๓. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑๑

ตารางที่ ๔.๑๑ เปรียบเทียบความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔

ความเชื่อเรื่องกรรม	แหล่งแปรปรวน	Df	SS	MS	F
๑. ด้านกัมมสัทธา	ระหว่างกลุ่ม	๒	๑.๒๗	.๖๓	๑.๙๘
	ภายในกลุ่ม	๒๘๓	๙๐.๗๙	.๓๒	
	รวม	๒๘๕	๙๒.๐๖		
๒. ด้านวิปากสัทธา	ระหว่างกลุ่ม	๒	๑.๕๓	.๗๖	๑.๖๗
	ภายในกลุ่ม	๒๘๓	๑๓๐.๑๒	.๔๖	
	รวม	๒๘๕	๑๓๑.๖๖		
๓. ด้านกัมมัสสกตาสัทธา	ระหว่างกลุ่ม	๒	๑.๕๓	.๗๖	๒.๕๕
	ภายในกลุ่ม	๒๘๓	๘๕.๓๔	.๓๐	
	รวม	๒๘๕	๘๖.๘๘		
๔. ด้านตถาคตโพธิสัทธา	ระหว่างกลุ่ม	๒	.๔๓	.๒๑	.๗๔
	ภายในกลุ่ม	๒๘๓	๘๒.๐๔	.๒๙	
	รวม	๒๘๕	๘๒.๔๘		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	๒	.๘๐	.๔๐	๑.๗๘
	ภายในกลุ่ม	๒๘๓	๖๓.๙๕	.๒๒	
	รวม	๒๘๕	๖๔.๗๖		

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทจำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ โดยภาพรวมและในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านกัมมสัทธา ด้านวิปากสัทธา ด้านกัมมัสสกตาสัทธา และด้านตถาคตโพธิสัทธา ไม่แตกต่างกัน

๔. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ผลการเปรียบเทียบระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑๒

ตารางที่ ๔.๑๒ เปรียบเทียบความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ความเชื่อเรื่องกรรม	แหล่งแปรปรวน	Df	SS	MS	F
๑. ด้านกัมมัสสัทธิ	ระหว่างกลุ่ม	๒	๗.๑๙	๓.๕๙	๑๑.๙๙**
	ภายในกลุ่ม	๒๘๓	๘๔.๘๗	.๓๐	
	รวม	๒๘๕	๙๒.๐๖		
๒. ด้านวิปากัสสัทธิ	ระหว่างกลุ่ม	๒	๖.๓๑	๓.๑๕	๗.๑๓**
	ภายในกลุ่ม	๒๘๓	๑๒๕.๓๔	.๔๔	
	รวม	๒๘๕	๑๓๑.๖๖		
๓. ด้านกัมมัสสัทธิ	ระหว่างกลุ่ม	๒	๓.๗๕	๑.๘๗	๖.๓๙**
	ภายในกลุ่ม	๒๘๓	๘๓.๑๒	.๒๙	
	รวม	๒๘๕	๘๖.๘๘		
๔. ด้านตถาคตโพธิสัทธิ	ระหว่างกลุ่ม	๒	๒.๒๗	๑.๑๔	๔.๐๒*
	ภายในกลุ่ม	๒๘๓	๘๐.๒๐	.๒๘	
	รวม	๒๘๕	๘๒.๔๘		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	๒	๓.๘๐	๑.๙๐	๘.๘๒**
	ภายในกลุ่ม	๒๘๓	๖๐.๙๖	.๒๑	
	รวม	๒๘๕	๖๔.๗๖		

*p < .๐๕ **p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทจำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือนในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านกัมมัสสัทธิ ด้านวิปากัสสัทธิ ด้านกัมมัสสัทธิ นักเรียนมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านตถาคตโพธิสัทธินักเรียนมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ในภาพรวมและรายด้าน โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheff Method) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ ๑๓ – ๑๗

ตารางที่ ๔.๑๓ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาเขต จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือนโดยภาพรวม

รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท	๗,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	สูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท
		๓.๔๗	๓.๔๔	๓.๒๐
ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท	๓.๔๗	-	.๐๒	.๒๖**
๗,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๔๔		-	.๒๔**
สูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๒๐			-

**p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท และ ๗,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทโดยภาพรวม แตกต่างจากนักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท และ ๗,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทโดยภาพรวม มากกว่านักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท

ตารางที่ ๔.๑๔ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาเขต จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ด้านกัมมัสสาธา

รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท	๗,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	สูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท
		๓.๖๔	๓.๕๖	๓.๒๔
ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท	๓.๖๔	-	.๐๗	.๔๐**
๗,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๕๖		-	.๓๒**
สูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๒๔			-

**p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท และ ๗,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในด้านกัมมสัทธา แตกต่างจาก นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท และ ๗,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านกัมมสัทธา มากกว่านักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท

ตารางที่ ๔.๑๕ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาเขต จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ด้านวิปากสัทธา

รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท	๗,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	สูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท
		๓.๒๘	๓.๔๕	๓.๑๒
ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท	๓.๒๘	-	-.๑๖	.๑๖
๗,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๔๕		-	.๓๓**
สูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๑๒			-

**p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัว ๗,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในด้านวิปากสัทธา แตกต่างจาก นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัว ๗,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านวิปากสัทธา มากกว่านักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท

ตารางที่ ๔.๑๖ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาเขต จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ด้านกัมมัฏสาธิต

รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท	๗,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	สูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท
		๓.๔๔	๓.๔๗	๓.๒๒
ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท	๓.๔๔	-	-.๐๓	.๒๑
๗,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๔๗		-	.๒๕**
สูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๒๒			-

**p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัว ๗,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาทในด้านกัมมัฏสาธิตแตกต่างจาก นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัว ๗,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาทด้านกัมมัฏสาธิตมากกว่านักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท

ตารางที่ ๔.๑๗ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยม: ศึกษากรณีโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาเขต จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ด้านตถาคตโพธิสัทธา

รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท	๗,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	สูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท
		๓.๕๑	๓.๒๙	๓.๒๒
ต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท	๓.๕๑	-	.๒๑	.๒๘*
๗,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๒๙		-	.๐๖
สูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๒๒			-

*p < .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาทในด้านตถาคตโพธิสัทธาแตกต่างจาก นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยที่นักเรียนที่มีรายได้ของ

ครอบครัวต่ำกว่า ๗,๐๐๐ บาท มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านตถาคตโพธิสัทธา มากกว่านักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวสูงกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท

๖. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ผลการเปรียบเทียบระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑๘

ตารางที่ ๔.๑๘ เปรียบเทียบความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ความเชื่อเรื่องกรรม	แหล่งแปรปรวน	Df	SS	MS	F
๑. ด้านกัมมสัทธา	ระหว่างกลุ่ม	๓	๘.๘๙	๒.๙๖	๑๐.๐๕**
	ภายในกลุ่ม	๒๘๒	๘๓.๑๖	.๒๙	
	รวม	๒๘๕	๙๒.๐๖		
๒. ด้านวิปากสัทธา	ระหว่างกลุ่ม	๓	๓.๘๕	๑.๒๘	๒.๘๓*
	ภายในกลุ่ม	๒๘๒	๑๒๗.๘๐	.๔๕	
	รวม	๒๘๕	๑๓๑.๖๖		
๓. ด้านกัมมัสสกตาสัทธา	ระหว่างกลุ่ม	๓	๓.๑๑	๑.๐๓	๓.๔๙*
	ภายในกลุ่ม	๒๘๒	๘๓.๗๗	.๒๙	
	รวม	๒๘๕	๘๖.๘๘		
๔. ด้านตถาคตโพธิสัทธา	ระหว่างกลุ่ม	๓	.๗๓	.๒๔	.๘๔
	ภายในกลุ่ม	๒๘๒	๘๑.๗๔	.๒๙	
	รวม	๒๘๕	๘๒.๔๘		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	๓	๒.๗๗	.๙๒	๔.๒๑**
	ภายในกลุ่ม	๒๘๒	๖๑.๙๘	.๒๒	
	รวม	๒๘๕	๖๔.๗๖		

*p <.๐๕ **p <.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านกัมมสัทธา

นักเรียนมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ด้านวิปากสัทธา และด้านกัมมัสสกตาสัทธา นักเรียนมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านตถาคตโพธิสัทธานักเรียนมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ในภาพรวม ด้านกัมมสัทธา ด้านวิปากสัทธา และด้านกัมมัสสกตาสัทธา โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheff Method) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ ๑๙ – ๒๒

ตารางที่ ๔.๑๙ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ในภาพรวม

ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	ระดับ ประถมศึกษา	ระดับ มัธยมศึกษา	ระดับ อาชีวศึกษา	ระดับอุดมศึกษา
		๓.๓๐	๓.๔๔	๓.๑๕	๓.๓๔
ระดับ ประถมศึกษา	๓.๓๐	-	-.๑๔	.๑๕	-.๐๔
ระดับมัธยมศึกษา	๓.๔๔		-	.๒๙**	.๐๙
ระดับอาชีวศึกษา	๓.๑๕			-	-.๑๙
ระดับอุดมศึกษา	๓.๓๔				-

**p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในภาพรวม แตกต่างจาก นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทในภาพรวมมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

ตารางที่ ๔.๒๐ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมใน
พระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยา
จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ด้านกัมมัสถา

ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	ระดับ ประถมศึกษา ๓.๔๔	ระดับ มัธยมศึกษา ๓.๖๐	ระดับ อาชีวศึกษา ๓.๑๓	ระดับอุดมศึกษา ๓.๓๐
ระดับ ประถมศึกษา	๓.๔๔	-	-.๑๖	.๓๐	.๑๓
ระดับมัธยมศึกษา	๓.๖๐		-	.๔๗**	.๓๐**
ระดับอาชีวศึกษา	๓.๑๓			-	-.๑๗
ระดับอุดมศึกษา	๓.๓๐				-

**p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านกัมมัสถาแตกต่างจาก นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านกัมมัสถามากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา

ตารางที่ ๔.๒๑ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมใน
พระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยา
จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ด้านวิปากัสถา

ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	ระดับ ประถมศึกษา ๓.๑๘	ระดับ มัธยมศึกษา ๓.๓๕	ระดับ อาชีวศึกษา ๓.๐๘	ระดับอุดมศึกษา ๓.๔๖
ระดับ ประถมศึกษา	๓.๑๘	-	-.๑๗	.๐๙	-.๒๘
ระดับมัธยมศึกษา	๓.๓๕		-	.๒๖*	-.๑๐
ระดับอาชีวศึกษา	๓.๐๘			-	-.๓๗
ระดับอุดมศึกษา	๓.๔๖				-

*p < .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านวิปាកัสสาแตกต่างจาก นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านวิปាកัสสามากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

ตารางที่ ๔.๒๒ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ด้านกัมมัชสาตาสัทธา

ระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	ระดับ ประถมศึกษา ๓.๒๔	ระดับ มัธยมศึกษา ๓.๔๗	ระดับ อาชีวศึกษา ๓.๒๐	ระดับอุดมศึกษา ๓.๓๓
ระดับ ประถมศึกษา	๓.๒๔	-	-.๒๒	.๐๓	-.๐๘
ระดับมัธยมศึกษา	๓.๔๗		-	.๒๖*	.๑๓
ระดับอาชีวศึกษา	๓.๒๐			-	-.๑๒
ระดับอุดมศึกษา	๓.๓๓				-

*p < .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านกัมมัชสาตาสัทธาแตกต่างจาก นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านกัมมัชสาตาสัทธามากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

๗. อาชีพของผู้ปกครอง

ผลการเปรียบเทียบระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาฯ จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๒๓

ตารางที่ ๔.๒๓ เปรียบเทียบความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาฯ จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ความเชื่อเรื่องกรรม	แหล่งแปรปรวน	Df	SS	MS	F
๑. ด้านกัมมัสัทธิ	ระหว่างกลุ่ม	๕	๑๓.๑๘	๒.๖๓	๙.๓๖**
	ภายในกลุ่ม	๒๘๐	๗๘.๘๘	.๒๘	
	รวม	๒๘๕	๙๒.๐๖		
๒. ด้านวิปากัสัทธิ	ระหว่างกลุ่ม	๕	๗.๒๑	๑.๔๔	๓.๒๔**
	ภายในกลุ่ม	๒๘๐	๑๒๔.๔๕	.๔๔	
	รวม	๒๘๕	๑๓๑.๖๖		
๓. ด้านกัมมัสสกตาสัทธิ	ระหว่างกลุ่ม	๕	๕.๐๓	๑.๐๐	๓.๔๔**
	ภายในกลุ่ม	๒๘๐	๘๑.๘๕	.๒๙	
	รวม	๒๘๕	๘๖.๘๘		
๔. ด้านตถาคตโพธิสัทธิ	ระหว่างกลุ่ม	๕	๓.๓๗	.๖๗	๒.๓๘*
	ภายในกลุ่ม	๒๘๐	๗๙.๑๐	.๒๘	
	รวม	๒๘๕	๘๒.๔๘		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	๕	๕.๔๕	๑.๐๙	๕.๑๕**
	ภายในกลุ่ม	๒๘๐	๕๙.๓๐	.๒๑	
	รวม	๒๘๕	๖๔.๗๖		

*p <.๐๕ **p <.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านกัมมัสัทธิ ด้านวิปากัสัทธิ และด้านกัมมัสสกตาสัทธิ นักเรียนมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนด้านตถาคตโพธิสัทธินักเรียนมีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ในภาพรวมและรายด้าน โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheff Method) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ ๒๔ - ๒๘

ตารางที่ ๔.๒๔ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยภาพรวม

อาชีพของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	นัก					
		รับราชการ	ธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง
		๓.๔๕	๓.๔๖	๓.๐๔	๓.๑๙	๓.๖๐	๓.๑๗
รับราชการ	๓.๔๕	-	-.๐๑	.๔๐**	.๒๕**	-.๑๔	.๒๗**
นักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๓.๔๖		-	.๔๒**	.๒๗**	-.๑๓	.๒๙**
ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ	๓.๐๔			-	.๑๔	.๕๕	-.๑๓
ค้าขาย	๓.๑๙				-	-.๔๐	.๐๑
เกษตรกร	๓.๖๐					-	.๔๒
รับจ้าง	๓.๑๗						-

**p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและนักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทโดยภาพรวม แตกต่างจาก นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและนักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทโดยภาพรวม มากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง

ตารางที่ ๔.๒๕ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาาคม จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านกัมมสัทธา

อาชีพของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	รับราชการ	นักธุรกิจ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้าง/ พนักงาน ของรัฐ	ค้าขาย	เกษตรกรรม	รับจ้าง
		๓.๖๓	๓.๕๒	๒.๘๘	๓.๒๓	๓.๖๐	๓.๑๙
รับราชการ	๓.๖๓	-	.๑๐	.๗๕**	.๔๐**	.๐๓	.๔๓**
นักธุรกิจ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๓.๕๒		-	.๖๔**	.๒๙**	-.๐๗	.๓๓**
ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ	๒.๘๘			-	-.๓๔**	-.๗๑	-.๓๑
ค้าขาย	๓.๒๓				-	-.๓๖	.๐๓
เกษตรกรรม	๓.๖๐					-	.๔๐
รับจ้าง	๓.๑๙						-

**p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและนักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาทด้านกัมมสัทธา แตกต่างจาก นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและนักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาทด้านกัมมสัทธา มากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาทด้านกัมมสัทธา แตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาทด้านกัมมสัทธาน้อยกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย

ตารางที่ ๔.๒๖ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาเขต จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านวิปាកัสสา

อาชีพของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	รับ	นักธุรกิจ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้าง/ พนักงาน ของรัฐ	ค้าขาย	เกษตร กรรม	รับจ้าง
		๓.๓๑	๓.๕๖	๓.๑๒	๓.๑๘	๓.๗๕	๓.๑๑
รับราชการ	๓.๓๑	-	-.๒๕**	.๑๘	.๑๒	-.๔๓	.๑๙
นักธุรกิจ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๓.๕๖		-	.๔๓**	.๓๘**	-.๑๘	.๔๕**
ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ	๓.๑๒			-	-.๐๕	-.๖๒	.๐๑
ค้าขาย	๓.๑๘				-	-.๕๖	.๐๖
เกษตรกรรม	๓.๗๕					-	.๖๓
รับจ้าง	๓.๑๑						-

**p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาทด้านวิปាកัสสา แตกต่างจาก นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพ นักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาทด้านวิปាកัสส้าน้อยกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพ นักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพนักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาทด้านวิปាកัสสา แตกต่างจาก นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพนักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธรูปศาสนาเถรวาทด้านวิปាកัสสา มากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง

ตารางที่ ๔.๒๗ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมใน พระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาเขต จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านกัมมัสสกตาสัทธา

อาชีพของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	รับ ราชการ	นักธุรกิจ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้าง/ พนักงาน ของรัฐ	ค้าขาย	เกษตร กรรม	รับจ้าง
		๓.๔๖	๓.๔๙	๓.๐๗	๓.๒๐	๓.๔๐	๓.๒๑
รับราชการ	๓.๔๖	-	-.๐๒	.๓๘**	.๒๖**	.๐๖	.๒๔**
นักธุรกิจ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๓.๔๙		-	.๔๑**	.๒๙**	.๐๙	.๒๗**
ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ	๓.๐๗			-	-.๑๒	-.๓๒	-.๑๓
ค้าขาย	๓.๒๐				-	-.๒๐	-.๐๑
เกษตรกรรม	๓.๔๐					-	.๑๘
รับจ้าง	๓.๒๑						-

**p < .๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและนักธุรกิจ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านกัมมัสสกตาสัทธา แตกต่างจาก นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .๐๑ โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและนักธุรกิจ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความเชื่อ เรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านกัมมัสสกตาสัทธามากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพ ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง

ตารางที่ ๔.๒๘ ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ระหว่างคะแนนของระดับความเชื่อเรื่องกรรมใน
พระพุทธศาสนาเถรวาท ของนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยา
จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง ด้านทัศนคติโพธิสัตถา

อาชีพของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	รับ	นักธุรกิจ/ พนักงาน	ลูกจ้าง/ พนักงาน	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้าง
		ราชการ	รัฐวิสาหกิจ	ของรัฐ			
		๓.๓๙	๓.๒๗	๓.๐๗	๓.๑๕	๓.๖๕	๓.๑๗
รับราชการ	๓.๓๙	-	.๑๑	.๓๑*	.๒๔*	-.๒๕	.๒๑*
นักธุรกิจ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๓.๒๗		-	.๑๙	.๑๒	-.๓๗	.๑๐
ลูกจ้าง/พนักงานของ รัฐ	๓.๐๗			-	-.๐๗	-.๕๗	-.๐๙
ค้าขาย	๓.๑๕				-	-.๕๐	-.๐๒
เกษตรกร	๓.๖๕					-	.๔๗
รับจ้าง	๓.๑๗						-

*p < .๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ มีความเชื่อเรื่องกรรม
ในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านทัศนคติโพธิสัตถา แตกต่างจาก นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/
พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยที่นักเรียนที่ผู้ปกครองมี
อาชีพรับราชการ มีความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทด้านทัศนคติโพธิสัตถามากกว่า
นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ค้าขาย และรับจ้าง